C/2025/4418

29.8.2025.

Mišljenje Europskog odbora regija

Tržišna pravila i mjere potpore u sektoru vina

(C/2025/4418)

Glavni izvjestitelj:	Roberto CIAMBETTI (IT/ECR), član Regionalne skupštine Regije Veneto
Referentni dokument/i:	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2021/2115 i (EU) br. 251/2014 u pogledu određenih tržišnih pravila i sektorskih mjera potpore u sektoru vina i za aromatizirane proizvode od vina COM(2025) 137 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 15.a (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	(15.a) Države članice mogu u svojim strateškim planovima odabrati intervencije za zelenu berbu u sektoru vina. S obzirom na situaciju s kojom se sektor vina suočava i na strukturnu krizu u određenim regijama i državama članicama, primjereno je državama članicama omogućiti i da kao dobrovoljnu kriznu mjeru koriste krčenje i destilaciju. Tom će se opcijom ponuditi zajednički okvir, izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja i osigurati jednaki uvjeti.

Amandman 2.

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 15.b (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	Sektor vina u velikoj mjeri ovisi o radnicima koji se zapošljavaju na kratka razdoblja. U skladu s odredbama o socijalnoj uvjetovanosti uvedenima u zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) za razdoblje 2023. – 2027., države članice treba poticati da i u vinogradarstvu i u preradi prate usklađenost s pravilima o sigurnosti i radnim uvjetima, koji moraju biti uključivi i adekvatni, pa i s ekonomskog stajališta.

Amandman 3.

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 22.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Maksimalno trajanje potpore za promidžbene i komunikacijske operacije u trećim zemljama usmjerene na konsolidaciju tržišta trebalo bi produljiti s tri na pet godina radi prilagodbe tržišnim trendovima i iskorištavanja mogućnosti koje nudi učinkovito tržište.	Maksimalno trajanje potpore za promidžbene i komunikacijske operacije u trećim zemljama usmjerene na konsolidaciju tržišta trebalo bi produljiti s tri na pet godina radi prilagodbe tržišnim trendovima i iskorištavanja mogućnosti koje nudi učinkovito tržište ***i istodobno ponuditi mogućnost produljenja tih operacija za dodatno razdoblje od pet godina za potrebe konsolidacije tržišta. Pri razmatranju promidžbenih i komunikacijskih operacija u trećim zemljama važno je imati na umu razlike između različitih tržišta unutar jedne zemlje.***

Amandman 4.

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 24.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Radi dodatne potpore proizvođačima u kontekstu ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama važno je predvidjeti mogućnost da države članice povećaju maksimalnu financijsku pomoć Unije za ulaganja za ostvarivanje tog cilja do 80 % prihvatljivih troškova ulaganja.	Radi dodatne potpore proizvođačima u kontekstu ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama važno je predvidjeti mogućnost da države članice povećaju maksimalnu financijsku pomoć Unije za ulaganja za ostvarivanje tog cilja***, kao i za restrukturiranje i konverziju vinograda,*** do 80 % prihvatljivih troškova ulaganja. ***Osim toga, u pružanju potpore prednost treba dati agroekološkim praksama i strategijama diversifikacije kojima se gradi dugoročna otpornost, primjerice sekvestraciji ugljika u tlu, kombinaciji kultura, ponovnoj upotrebi vode i sortama otpornima na sušu, naročito u mediteranskim i najudaljenijim regijama.***

Amandman 5.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 1.

Članak 62. stavak 3. podstavak 2.a (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	U slučajevima više sile i izvanrednih okolnosti utvrđenih u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2116 valjanost odobrenja iz stavka 1. dodijeljenih u skladu s člankom 64. mogla bi se produljiti na najviše dvanaest mjeseci nakon prvobitnog datuma isteka.

Amandman 6.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 2.

Članak 63. stavak 2. podstavak 3. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	Države članice mogu utvrditi kriterije za dodjelu i upravljanje odobrenjima za sadnju kako bi se izbjeglo povećanje površina pod vinogradima u regijama i segmentima tržišta u kojima lako može doći do prekomjerne ponude i kako bi se dala dodatna prednost vinima za koja na tržištu postoje prilike, i to u skladu s nacionalnim sektorskim strategijama i kriznim mjerama odobrenima za ta područja.

Amandman 7.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 2.

Članak 63. stavak 2. točka (c)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(c) ograničiti izdavanje odobrenja za novu sadnju na regionalnoj razini za određena područja na kojima su u opravdanim kriznim slučajevima provedene nacionalne mjere ili mjere Unije koje se odnose na destilaciju vina, zelenu berbu ili krčenje.	(c) ograničiti izdavanje odobrenja za novu sadnju na regionalnoj razini za određena područja na kojima su u opravdanim kriznim slučajevima provedene nacionalne mjere ili mjere Unije koje se odnose na destilaciju vina, zelenu berbu ili krčenje. ***Kako bi se izbjegla nepotrebna primjena zelene berbe, moraju se utvrditi jasni, lako primjenjivi i provjerljivi kriteriji za utvrđivanje toga kada se grozdovi smatraju zrelima.***
Za potrebe točke (c) „zelena berba” znači potpuno uništavanje ili uklanjanje grozdova dok još nisu sazreli, čime se prinos odgovarajućeg područja smanjuje na nulu, te isključujući neubiranje, odnosno ostavljanje komercijalnog grožđa na trsovima na kraju normalnog ciklusa proizvodnje. Države članice koje ograniče izdavanje odobrenja za novu sadnju na regionalnoj razini u skladu s prvim podstavkom točkom (b) ili (c) mogu zahtijevati da se takva odobrenja koriste u tim regijama.;	Za potrebe točke (c) „zelena berba” znači potpuno uništavanje ili uklanjanje grozdova dok još nisu sazreli, čime se prinos odgovarajućeg područja smanjuje na nulu, te isključujući neubiranje, odnosno ostavljanje komercijalnog grožđa na trsovima na kraju normalnog ciklusa proizvodnje. Države članice koje ograniče izdavanje odobrenja za novu sadnju na regionalnoj razini u skladu s prvim podstavkom točkom (b) ili (c) mogu zahtijevati da se takva odobrenja koriste u tim regijama.;

Amandman 8.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 3. članak 66. stavak 3. drugi podstavak

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
„Država članica može također uvjetovati dodjelu odobrenja za ponovnu sadnju iz stavka 1. jednim ili više sljedećih uvjeta:	‚Država članica može također uvjetovati dodjelu odobrenja za ponovnu sadnju iz stavka 1. jednim ili više sljedećih uvjeta:
(a) da se odobrenje koristi na istom zemljopisnom području na kojem se nalazila odgovarajuća iskrčena vinova loza, ako je održavanje vinogradarstva na tom zemljopisnom području opravdano socioekonomskim ili okolišnim razlozima;	(a) da se odobrenje koristi na istom zemljopisnom području na kojem se nalazila odgovarajuća iskrčena vinova loza, ako je održavanje vinogradarstva na tom zemljopisnom području opravdano socioekonomskim ili okolišnim razlozima;
(b) ***da se upotrebljavaju samo sorte i metode proizvodnje koje ne povećavaju prosječni prinos u usporedbi s iskrčenom vinovom lozom ili samo tradicionalne sorte i metode proizvodnje određene regije, ako se odgovarajuće iskrčeno područje nalazilo u proizvodnoj regiji za koju je država članica utvrdila da je pogođena strukturnom tržišnom neravnotežom; ili***	(b) da se odobrenje ne koristi u proizvodnoj regiji različitoj od one u kojoj se nalazi iskrčeno područje ako je država članica utvrdila da je ta druga proizvodna regija pogođena strukturnom tržišnom neravnotežom.”;
(c) da se odobrenje ne koristi u proizvodnoj regiji različitoj od one u kojoj se nalazi iskrčeno područje ako je država članica utvrdila da je ta druga proizvodna regija pogođena strukturnom tržišnom neravnotežom.”.;	

Obrazloženje

Ne možemo podržati prijedlog da se među uvjete za dodjelu odobrenja za ponovnu sadnju uključi mogućnost da ga države članice ograniče na određene sorte.

Amandman 9.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 5.

Članak 119. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Označivanje i predstavljanje proizvoda iz Priloga VII. dijela II. točaka od 1. do 11., 13., 15. i 16. stavljenih na tržište u Uniji ili namijenjenih izvozu sadrži sljedeće obvezne podatke:	1. Označivanje i predstavljanje proizvoda iz Priloga VII. dijela II. točaka od 1. do 11., 13., 15. i 16. stavljenih na tržište u Uniji ili namijenjenih izvozu sadrži sljedeće obvezne podatke:
(a) oznaku kategorije proizvoda od vinove loze u skladu s dijelom II. Priloga VII. Za kategorije proizvoda od vinove loze definirane u dijelu II. točki 1. i točkama od 4. do 9. Priloga VII., ako su ti proizvodi u cijelosti	(a) oznaku kategorije proizvoda od vinove loze u skladu s dijelom II. Priloga VII. Za kategorije proizvoda od vinove loze definirane u dijelu II. točki 1. i točkama od 4. do 9. Priloga VII., ako su ti proizvodi u cijelosti ili

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
ili djelomično podvrgnuti dealkoholizaciji u skladu s dijelom I. odjeljkom E Priloga VIII., uz oznaku kategorije ***navodi*** se:	djelomično podvrgnuti dealkoholizaciji u skladu s dijelom I. odjeljkom E Priloga VIII., uz oznaku kategorije ***navode*** se:
i. ***izraz*** „bezalkoholno' ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda ne premašuje 0,5 %; ***popraćen*** izrazom „0,0 %" ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda ne premašuje 0,05 %;	i. ***izrazi „dealkoholizirano", „bez alkohola" ili*** „bezalkoholno" ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda ne premašuje 0,5 %; ***alternativno, to može biti popraćeno*** izrazom „0,0 %", ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda ne premašuje 0,05 %;
ii. izraz ***„s malo alkohola"*** ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda iznosi više od 0,5 %, a barem 30 % manje od najmanje stvarne alkoholne jakosti te kategorije prije dealkoholizacije;	ii. izraz ***„djelomično dealkoholizirano"*** ako stvarna volumna alkoholna jakost proizvoda iznosi više od 0,5 %, a barem 30 % manje od najmanje stvarne alkoholne jakosti te kategorije prije dealkoholizacije;

Obrazloženje

„Smanjeni udio alkohola" je neprecizan izraz, osim ako se koristi zajedno s izrazom „djelomično dealkoholizirano". Treba zadržati formulaciju „barem 30 % manje" kao referentni pravni okvir; u suprotnom bi se minimalno smanjenje od 0,5 % već smatralo „dealkoholiziranim".

Amandman 10.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 7.

Članak 167. stavak 1. prvi podstavak

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
„1. Kako bi se poboljšalo i stabiliziralo funkcioniranje zajedničkog tržišta vinima, uključujući grožđe, mošt i vina iz kojih ona nastaju, države članice proizvođači mogu utvrditi tržišna pravila kako bi uredile ponudu, među ostalim utvrđivanjem maksimalnih prinosa i pravila za upravljanje zalihama. Države članice uzimaju u obzir prijedloge ***organizacija*** proizvođača priznatih na temelju ***članaka 152. i 154.*** ili sektorskih organizacija priznatih na temelju članaka 157. i 158. ako se takve organizacije smatraju reprezentativnima za sektor vina u skladu s člankom 164. stavkom 3. na gospodarskom području ili područjima na kojima se pravila namjeravaju primjenjivati.";	„1. Kako bi se poboljšalo i stabiliziralo funkcioniranje zajedničkog tržišta vinima, uključujući grožđe, mošt i vina iz kojih ona nastaju, države članice proizvođači mogu utvrditi tržišna pravila kako bi uredile ponudu, među ostalim utvrđivanjem maksimalnih prinosa i pravila za upravljanje zalihama. Države članice uzimaju u obzir prijedloge ***skupina*** proizvođača priznatih na temelju ***članka 33. Uredbe (EU) br. 2024/1143*** ili sektorskih organizacija priznatih na temelju članaka 157. i 158. ako se takve organizacije smatraju reprezentativnima za sektor vina u skladu s člankom 164. stavkom 3. na gospodarskom području ili područjima na kojima se pravila namjeravaju primjenjivati.";

Amandman 11.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 8.

Članak 216. stavak 1. podstavak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Plaćanja iz prvog podstavka ne smiju premašiti troškove proizvoda, ako je to relevantno, i predmetne operacije, uvećano za financijski poticaj za provedbu takve operacije kako bi se odgovorilo na krizu.	Plaćanja iz prvog podstavka ne smiju premašiti troškove proizvoda, ako je to relevantno, i predmetne operacije, uvećano za financijski poticaj za provedbu takve operacije kako bi se odgovorilo na krizu. ***Korisnici sredstava dodijeljenih za krizne mjere iz ovog stavka ne ispunjavaju uvjete za primanje potpore za iste mjere zelene berbe, destilacije ili krčenja u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/2115 koje se provode na istim hektarima.***

Amandman 12.

Prijedlog uredbe

Članak 1. stavak 9.

Prilog VII. dio II. podstavak 2. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Proizvodi od vinove loze iz kategorija utvrđenih u točkama 4. ***i 7.*** mogu se dobiti ***i*** drugom fermentacijom ***ili*** dodavanjem ugljikova dioksida dealkoholiziranim ili djelomično dealkoholiziranim vinima iz točke 1.	Proizvodi od vinove loze iz kategorija utvrđenih u: ***i.*** točkama 4.***, 5. i 8.*** mogu se dobiti drugom fermentacijom ***dealkoholiziranih ili djelomično dealkoholiziranih vina iz točke 1.;*** ***ii. točkama 7. i 9. mogu se dobiti*** dodavanjem ugljikova dioksida dealkoholiziranim ili djelomično dealkoholiziranim vinima iz točke 1. ***iii. Preporučuje da se dodatno ocijeni utjecaj koji na okoliš imaju procesi dvostruke dealkoholizacije za koje je potrebno više energije i resursa.***

Amandman 13.

Prijedlog uredbe

Članak 3. stavak 1.

Prilog VII. dio II. podstavak 2. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
članak 58. stavak 1. mijenja se kako slijedi:	članak 58. stavak 1. mijenja se kako slijedi:
(a) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:	(a) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:
„(i) djelovanja koja poduzimaju međusektorske organizacije koje su države članice priznale u sektoru vina u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 ili skupine	„(i) djelovanja koja poduzimaju međusektorske organizacije koje su države članice priznale u sektoru vina u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 ili skupine

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
proizvođača koje upravljaju zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla u skladu s Uredbom (EU) 2024/1143* s ciljem povećanja ugleda Unijinih vinograda promidžbom vinskog turizma u proizvodnim regijama;	proizvođača koje upravljaju zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla u skladu s Uredbom (EU) 2024/1143* ***ili pojedinačna poljoprivredna gospodarstva*** s ciljem povećanja ugleda Unijinih vinograda promidžbom vinskog turizma u proizvodnim regijama;
(b) iza prvog podstavka umeće se sljedeći drugi podstavak: ‚Za potrebe prvog podstavka točke (a) države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a ***utvrditi*** posebne agronomske, vinogradarske ili bilo koju drugu vrstu uvjeta kojima se osigurava da se prinos vinograda na koje se primjenjuje ta vrsta intervencija ne poveća nakon konverzije sorti***,*** premještanja vinograda***, ponovne sadnje vinograda ili poboljšanja tehnika upravljanja vinogradima***.';	***(b) stavku 1. dodaje se nova točka (n) ‚dobrovoljno krčenje vinograda';***
(c) drugi podstavak postaje treći podstavak i zamjenjuje se sljedećim: ‚Prvi podstavak točka (k) primjenjuje se samo na vina sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili vina s oznakom sorte vinove loze. Promidžbene i komunikacijske operacije usmjerene na konsolidaciju tržišta ograničene su na maksimalno razdoblje od pet godina koje se ne može produljiti i odnose se samo na sustave kvalitete Unije koji obuhvaćaju oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla.';	***(c)*** iza prvog podstavka umeće se sljedeći drugi podstavak: ‚Za potrebe prvog podstavka točke (a) države članice mogu u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a ***odrediti*** posebne agronomske, vinogradarske ili bilo koju drugu vrstu uvjeta kojima se osigurava da se prinos vinograda na koje se primjenjuje ta vrsta intervencija ne poveća nakon konverzije sorti ***ili*** premještanja vinograda***. To se može provjeriti već u kontekstu ocjenjivanja prihvatljivosti intervencije***.';
	(d) drugi podstavak postaje treći podstavak i zamjenjuje se sljedećim: ‚Prvi podstavak točka (k) primjenjuje se samo na vina sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili vina s oznakom sorte vinove loze. Promidžbene i komunikacijske operacije usmjerene na konsolidaciju tržišta ograničene su na maksimalno razdoblje od pet godina koje se ne može produljiti i odnose se samo na sustave kvalitete Unije koji obuhvaćaju oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla.';

Amandman 14.

Prijedlog uredbe

Članak 3. stavak 2.

Prilog VII. dio II. podstavak 2. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(2) članak 59. mijenja se kako slijedi:	(2) članak 59. mijenja se kako slijedi:
(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:	(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
„2. Financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) ne smije premašiti:	„2. Financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) ne smije premašiti:
(a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;	(a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene regije;	(b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene regije;
(c) 75 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama;	(c) 75 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama;
(d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima. Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi utvrđenoj u prvom podstavku dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke Komisije 2003/361/EZ i za ***organizacije proizvođača priznate u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013***. Međutim, može se dodijeliti svim poduzećima u najudaljenijim regijama te na manjim egejskim otocima. Za poduzeća, osim organizacija proizvođača priznatih u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013, koja nisu obuhvaćena člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili godišnji promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalne razine financijske pomoći Unije utvrđene u prvom podstavku prepolovljuju se. Odstupajući od prvog podstavka, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b). Financijska pomoć Unije ne dodjeljuje se poduzećima u teškoćama u smislu Komunikacije Komisije ‚Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama'.".	(d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima. Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi utvrđenoj u prvom podstavku dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke Komisije 2003/361/EZ i za ***zadruge i druge oblike udruživanja***. Međutim, može se dodijeliti svim poduzećima u najudaljenijim regijama te na manjim egejskim otocima. Za poduzeća, osim organizacija proizvođača priznatih u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013, koja nisu obuhvaćena člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili godišnji promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalne razine financijske pomoći Unije utvrđene u prvom podstavku prepolovljuju se. Odstupajući od prvog podstavka, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b). Financijska pomoć Unije ne dodjeljuje se poduzećima u teškoćama u smislu Komunikacije Komisije „Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama".
(b) u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:	(b) u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:
„Međutim, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (m) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b).”;	„Međutim, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (m) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b).”;
(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:	(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:
„6. Financijska pomoć Unije za inovacije iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (e) ne smije premašiti:	„6. Financijska pomoć Unije za inovacije iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (e) ne smije premašiti:
(a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;	(a) 50 % prihvatljivih troškova ulaganja u slabije razvijenim regijama;
(b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene regije;	(b) 40 % prihvatljivih troškova ulaganja u regijama koje nisu slabije razvijene regije;
(c) 80 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama;	(c) 80 % prihvatljivih troškova ulaganja u najudaljenijim regijama;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima. Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi utvrđenoj u prvom podstavku dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke Komisije 2003/361/EZ i za organizacije proizvođača priznate u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013. Međutim, može se dodijeliti svim poduzećima u najudaljenijim regijama te na manjim egejskim otocima. Za poduzeća, osim organizacija proizvođača priznatih u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013, koja nisu obuhvaćena člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili godišnji promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalne razine financijske pomoći Unije utvrđene u prvom podstavku prepolovljuju se. Odstupajući od prvog podstavka, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b). Financijska pomoć Unije ne dodjeljuje se poduzećima u teškoćama u smislu Komunikacije Komisije ‚Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama'.".	(d) 65 % prihvatljivih troškova ulaganja na manjim egejskim otocima. Financijska pomoć Unije po maksimalnoj stopi utvrđenoj u prvom podstavku dodjeljuje se samo za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća u smislu Preporuke Komisije 2003/361/EZ i za organizacije proizvođača priznate u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013. Međutim, može se dodijeliti svim poduzećima u najudaljenijim regijama te na manjim egejskim otocima. Za poduzeća, osim organizacija proizvođača priznatih u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013, koja nisu obuhvaćena člankom 2. stavkom 1. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, a koja imaju manje od 750 zaposlenika ili godišnji promet manji od 200 milijuna EUR, maksimalne razine financijske pomoći Unije utvrđene u prvom podstavku prepolovljuju se. Odstupajući od prvog podstavka, financijska pomoć Unije za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (b) može se povećati na najviše 80 % prihvatljivih troškova ulaganja za ulaganja povezana s ciljem doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama iz članka 57. točke (b). Financijska pomoć Unije ne dodjeljuje se poduzećima u teškoćama u smislu Komunikacije Komisije ‚Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama'.".

Obrazloženje

Treba jednako postupati prema svim organizacijama proizvođača, tj. svim vrstama udruženja proizvođača (uključujući zadruge, poduzeća za preradu poljoprivrednih proizvoda i druge slične subjekte), a ne samo prema priznatim organizacijama, kako bi se proizvođače potaknulo na sudjelovanje u lancu vrijednosti.

Amandman 15.

Prijedlog uredbe

Članak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Proizvodi od vinove loze koji su označeni u skladu s člankom 119. stavkom 1. točkom (a) drugom rečenicom Uredbe (EU) br. 1308/2013 prije [određeni datum – 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu] mogu se nastaviti stavljati na tržište do isteka zaliha.	Proizvodi od vinove loze koji su označeni u skladu s člankom 119. stavkom 1. točkom (a) drugom rečenicom Uredbe (EU) br. 1308/2013 ***i aromatizirani proizvodi od vina koji su označeni u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 251/2014*** prije [određeni datum – 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu] mogu se nastaviti stavljati na tržište do isteka zaliha. ***Oznake koje su u skladu s propisima otisnute prije stupanja na snagu ove Uredbe mogu se nastaviti koristiti za stavljanje na tržište proizvoda od vinove loze i aromatiziranih proizvoda od vina do isteka zaliha.***

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR),

Kontekst mišljenja

1. ističe da je europski sektor vina jedan od gospodarsko-proizvodnih i kulturnih stupova Europske unije u cjelini;

2. naglašava da se procjenjuje da je 2024. godine u Europskoj uniji bilo proizvedeno 138,3 milijuna hektolitara (3,5 % manje u odnosu na 2023.);

3. podsjeća na to da je u mnogim regijama Europe vino pokretač gospodarstva, turistička atrakcija, kulturna i geografska baština, element identiteta i društveni čimbenik te je i dalje središnji stup ruralnog gospodarstva i identiteta;

4. skreće pozornost na to da europski sektor vina mora ostati konkurentan i otporan i u narednim desetljećima zadržati svoju vitalnu gospodarsku snagu;

5. ističe znatan utjecaj klimatskih promjena: nedostatak vode, nepovoljni vremenski uvjeti, epidemije gljivičnih bolesti i slabo cvjetanje uzrokovali su smanjenje proizvodnje vina. Naglašava da sektor vina, kao i svi poljoprivredni sektori, ima važnu ulogu u suočavanju s klimatskim promjenama i promicanju bioraznolikosti, kako uvođenjem ekološkog vinogradarstva tako i primjenom vinogradarskih praksi koje imaju slab učinak na okoliš, očuvanjem tla i doprinosom povećanju raznolikosti krajolika, čime se izbjegava daljnje pogoršanje stanja okoliša i doprinosi izbjegavanju sve većih posljedica klimatskih promjena koje su u tijeku;

6. stoga se u sadašnji i budući ZPP i druge sektorske politike moraju uključiti promjene nužne za to da se prepozna jedinstvenost i velika strateška vrijednost nenavodnjavanih vinograda u raznim regijama EU-a – od istočne Španjolske, preko Italije do drugih regija na Mediteranu i u južnoj Europi – i u ekonomskom smislu i u pogledu doprinosa bioraznolikosti, borbi protiv dezertifikacije i očuvanju krajolika. Potreban je niz mjera, uključujući poseban program izravne potpore prilagođen uvjetima u nenavodnjavanim vinogradima, koje bi uključivale dodatne subvencije za poljoprivredna gospodarstva u sušnim i polusušnim područjima, poticaje za očuvanje autohtonih sorti i tradicionalnih načina uzgoja, porezne olakšice i potporu digitalizaciji i modernizaciji poljoprivrednih gospodarstava. Osim toga, mjerama u sektoru vina mora se pružiti potpora vinskom turizmu i promidžbi lokalnih proizvoda i gastronomije povezane s vinogradima. Treba osigurati da se prilikom svake buduće reforme ZPP-a vodi računa o učinku na gospodarstvo, zapošljavanje i kulturu u ruralnim područjima u kojima se nalaze nenavodnjavani vinogradi;

7. napominje da aktualne demografske promjene, obrasci potrošnje koji se mijenjaju i neizvjesnost na tržištu znatno utječu na opstojnost tog sektora i njegovu otpornost;

8. svjestan je da trenutačna situacija, s problemima kao što su uvođenje carina i njihov razvoj u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju, stvara neizvjesnost zbog što bi ti problemi, ako ih se smatra „izvanrednim okolnostima”, u tekućoj sezoni 2025. i sljedećoj 2026. mogli ugroziti kontinuitet i stabilnost sektora vina na strateškim tržištima;

9. prima na znanje zahtjev nekih država članica da podrže sektor vina posebnim programima državne potpore koje je Europska komisija odobrila kao odgovor na transatlantske trgovinske napetosti i naglašava da bi koordinirani europski pristup (u vidu prilagođenih instrumenata na razini EU-a) bio djelotvornije i pravednije rješenje i da bi se time osiguralo da sve regije mogu pristupiti potpori pod jednakim uvjetima i tako spriječilo narušavanje jedinstvenog tržišta;

10. podsjeća da je Skupina na visokoj razini za politiku EU-a u području vina identificirala probleme, utvrdila potrebe i predložila rješenja koja su uključena u Prijedlog uredbe Komisije i da je osmislila kombinirani skup ciljanih, zajedničkih, brzih i međusektorskih mjera koje bi trebale doprinijeti izgradnji budućnosti sektora vina, osigurati njegovu konkurentnost u cijeloj Europskoj uniji i ojačati njegov identitet kao izraz kulturnih, identitetskih, geografskih, okolišnih i gospodarskih tradicija pojedinačnih država članica EU-a;

Preporuke o politikama

11. izražava zadovoljstvo zbog toga što su prihvaćene preporuke Skupine na visokoj razini za politiku u području vina donesene 17. prosinca 2024. i navedene u Prijedlogu uredbe o izmjeni uredbi (EU) br. 1308/2013, (EU) 2021/2115 i (EU) br. 251/2014;

12. napominje da se predmetnim prijedlozima za regulatorne izmjene u velikoj mjeri uzimaju u obzir zahtjevi iz preporuka Skupine na visokoj razini za politiku u području vina i da oni predstavljaju prvi odgovor na probleme u tom sektoru. S tim u vezi, Odbor preporučuje da Komisija nastavi s radom kako bi odgovorila na preporuke koje još nisu ili su samo djelomično uzete u obzir;

13. pozdravlja mjere uvedene u vezi sa sprečavanjem nastajanja viškova, kao što su krčenje i zelena berba, koje doprinose stabilizaciji tržišta i zaštiti proizvođača od financijskog pritiska;

14. međutim, naglašava da se problem strukturnih neravnoteža ne može riješiti zelenom berbom. Da bi se ta mjera mogla djelotvorno primjenjivati, treba je pojednostaviti i povećati njezinu fleksibilnost. Također se mora omogućiti preraspodjela sredstava iz programa za sektor vina iz jedne vrste intervencije u drugu tijekom godine, kao i prenošenje neiskorištenih sredstava u sljedeću godinu;

15. podsjeća da se mjere moraju osmišljavati i provoditi u bliskom dijalogu s regijama i relevantnim tijelima na lokalnoj razini i da treba omogućiti veću fleksibilnost i pojednostaviti primjenu mjera, promicati širenje otpornih sorti i tehnika precizne poljoprivrede i omogućiti preraspodjelu sredstava među programima u sektoru vina;

16. podsjeća da je važno da zelena berba ostane među intervencijama u sektoru vina kako bi se osigurala sredstva potrebna za njezinu djelotvornu provedbu. Mogućnost dodatnog nacionalnog financiranja pomoći će u zadovoljavanju potreba tog sektora za prilagodbom, ali se mora osigurati da dva izvora financiranja – Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i nacionalna sredstva – budu kompatibilni i u skladu s ograničenjima iz (EU) Uredbe br. 1308/2013. Stoga poziva na izmjenu članka 59. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2021/2115 kako bi se osiguralo da se mogu koristiti oba izvora financiranja, bez dodavanja dodatnih ograničenja na temelju članka 216. Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT). To bi se trebalo primjenjivati i na mjeru krčenja;

17. potiče Komisiju da razmotri mogućnost izmjene Uredbe (EU) br. 2021/2116 kako bi se ukinulo pravilo da se sredstva iz EFJP-a za intervencije u sektoru vina moraju dodjeljivati na godišnjoj osnovi jer to otežava upravljanje sredstvima i njihovo korištenje, osobito u slučaju nestrukturnih mjera kao što je zelena berba;

18. pozdravlja prijedloge Komisije o upravljanju odobrenjima, osobito o produljenju valjanosti odobrenja za ponovnu sadnju, jer smatra da ta izmjena ima pozitivan učinak i na poljoprivredu i na okoliš;

19. potiče države članice da za praćenje djelotvornosti kriznih mjera koje se financiraju s 20 % sredstava ZOT-a koriste teritorijalne pokazatelje i poziva na zadržavanje diferencirane pomoći za ulaganja i inovacije, uz dodatna sredstva za mikropoduzeća, slabije razvijene regije i djelovanje u području klime;

20. smatra da bi trebalo preispitati prioritetne kriterije za izdavanje odobrenja navedene u članku 64. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013, i da bi oni trebali uključivati i certifikate o okolišnoj održivosti, biološkoj proizvodnji i integriranim sustavima proizvodnje;

21. pozdravlja ukidanje sankcija za neiskorištavanje odobrenja proizašlih iz konverzije prava ponovne sadnje, što je u skladu s usporavanjem ulaganja u sektoru vina;

22. naglašava da bi administrativni postupci povezani s financiranjem trebali biti sve jednostavniji i pozdravlja mogućnost dodjele odobrenja određenim oznakama ili područjima, podložno obaveznom savjetovanju s udrugama za zaštitu;

23. slaže se s planom da se oznake usklade, uz pojednostavljenje razmjena među državama članicama, smanjenje troškova i transparentniji pristup informacijama za potrošače; stoga pozdravlja to što se predviđa uvođenje usklađenog QR koda za obavezne informacije, koji će biti povezan s nacionalnim registrima i digitalnom putovnicom za vino. Nova pravila o označivanju trebalo bi uvesti na razmjeran način, a u nekim bi slučajevima, imajući u vidu višestruke krize koje su tijeku, njihovo uvođenje trebalo odgoditi;

24. pozdravlja mogućnost stavljanja na tržište inovativnih proizvoda s posebnim nazivom za prodaju proizvoda od vinove loze s niskim udjelom alkohola s pomoću jasnih pravila označivanja i zajedničkih interoperabilnih digitalnih rješenja (lanci blokova, internet stvari) za certificiranje, sljedivost i borbu protiv krivotvorenja, kao i informacija o ekološkoj održivosti postupaka prerade;

25. upozorava da je nužno promisliti o komunikaciji i inicijativama za informiranje i valorizaciju bezalkoholnih proizvoda i proizvoda s malim udjelom alkohola jer se ti proizvodi podvrgavaju intenzivnoj preradi koja iziskuje veliku potrošnju energije i usto sadrže puno šećera, što negativno utječe na zdravlje: od presudne su važnosti kampanje za senzibilizaciju o odgovornoj konzumaciji vina, usklađene s europskim ciljevima u području javnog zdravlja;

26. podržava inicijative za poticanje vinskog turizma, koji doprinosi poticanju gospodarskog razvoja u ruralnim i izoliranim područjima. Vinski turizam trebao bi ostati ekološki prihvatljiva aktivnost: to je vrsta turizma koji je „spor”, održiv, visoke kvalitete i čvrsto povezan s lokalnim područjima i koji donosi korist lokalnim zajednicama;

27. izražava žaljenje zbog toga što mjere koje predlaže Europska komisija nisu popraćene posebnim proračunom. Donošenje zakonodavnih izmjena iziskuje proračun za njihovu provedbu i ispunjavanje potreba sektora vina;

28. naglašava da su u sektoru vina riješeni brojni problemi povezani s rodnom nejednakošću, i to jednakom zastupljenošću u zapošljavanju, u gospodarstvima i njihovom upravljanju, u skupinama proizvođača i prerađivača, kao i u promidžbi regija i vinskog turizma;

29. ističe važnost pružanja potpore skupinama proizvođača koji se bave vinima s oznakom zemljopisnog podrijetla, odnosno uključivanja izgradnje održivog vinskog turizma, izravne prodaje i kratkih lanaca opskrbe u mjere potpore, u skladu sa strategijom EU-a za turizam do 2030.;

30. pozdravlja povećanje gornjih granica potpore (do 80 %) za ulaganja i inovacije povezane s ublažavanjem i prilagodbom klimatskim promjenama, pri čemu ističe da prioritet treba dati najudaljenijim regijama i manjim otocima;

31. podržava produljenje promidžbenih kampanja u trećim zemljama na pet godina, uz pojednostavljen pristup za mala i srednja poduzeća;

32. preporučuje jačanje sinergije između ZPP-a i kohezijske politike kako bi se financirala zelena i plava infrastruktura radi potpore vodoopskrbnoj otpornosti vinograda. Naglašava da to mora uključivati i ispravno korištenje vodnih resursa u vidu rada na sprečavanju rasipanja vode i ublažavanju posljedica ekstremnih pojava, kao i kontrolu kvalitete i sigurnosti vode i prirodnih i izgrađenih sustava za akumulaciju i prikupljanje vode;

33. podsjeća da se financijskim sredstvima koje podupire EU treba rješavati i pitanje socijalne otpornosti s pomoću integriranih pristupa ruralnom razvoju koji uključuju radnike u sektoru vina, žene i mlade poljoprivrednike, te promicati pristup stanovanju, prijevozu i digitalnoj povezivosti u vinogradarskim regijama;

34. podsjeća da je potrebno istražiti opcije koje bi omogućile da se neiskorišten proračun za sektorske intervencije iskoristi za financiranje drugih mjera predviđanja i upravljanja krizom, kako je zatraženo u preporukama Skupine na visokoj razini za politiku u području vina. S tim u vezi, jedna bi opcija mogla biti izmjena Uredbe (EU) br. 1308/2013 kako bi se omogućilo izdvajanje određenog dijela proračunskih ograničenja za programe potpore (navedenih u Prilogu VI.) koji bi se, uz prethodno odobrenje Komisije, mogao iskoristiti za financiranje pomoći u kriznim situacijama;

Bruxelles, 2. srpnja 2025.

Predsjednica
Europskog odbora regija
Kata TÜTTŐ